

Generalni direktorat za bilateralne poslove

Br:

16. februar 2024.

IZVJEŠTAJ

o radnoj posjeti ministra vanjskih poslova Crne Gore dr Filipa Ivanovića Sjedinjenim Američkim Državama, u periodu od 25. januara do 2. februara 2024. godine

*Ministar vanjskih poslova Crne Gore dr **Filip Ivanović** boravio je u radnoj posjeti Sjedinjenim Američkim Državama, u periodu od 25. januara do 2. februara 2024. godine. U sastavu delegacije bili su: **Milisav Raspopović**, državni sekretar u Ministarstvu vanjskih poslova, **Majda Gluščević**, šefica Kabineta ministra vanjskih poslova, **Linda Camaj**, privremena otpravnica poslova u Ambasadi Crne Gore u Vašingtonu i **Damir Šabanović**, privremeni otpravnik poslova u Stalnoj misiji Crne Gore u Njujorku.*

Ministar vanjskih poslova dr **Filip Ivanović** je svoju radnu posjetu započeo u Njujorku gdje je razgovarao sa generalnim sekretarom Ujedinjenih Nacija **Antoniom Guterešom**. Takođe, organizovan je susret sa predstavnicima crnogorske dijaspore u Njujorku. Pored bilateralnih susreta održanih u Stejt dipartmentu, kao i s predstavnicima think thank zajednice, ministar **Ivanović** je učestovovao na okruglom stolu u organizaciji Atlantskog savjeta. Osim toga, održao je i predavanje na Institutu za izučavanje diplomatije u Džordžtaunu na temu proširenja EU i procesu pregovora sa Crnom Gorom.

U Stejt dipartmentu, ministar **Ivanović** se susreo sa pomoćnikom državnog sekretara za energetske resurse **Džefrijem Pajatom** na kojem je potvrđen zajednički interes za osnaživanjem bilateralne saradnje, posebno u oblasti obnovljivih izvora energije. Takođe, istaknuta je podrška SAD Crnoj Gori u izgrađivanju energetske nezavisnosti.

Ministar **Ivanović** je razgovarao i sa glavnom zamjenicom pomoćnika državnog sekretara za ekonomske odnose **Ejmi Holman**, kojom prilikom su potvrđeni zajednički interesi koje Crna Gora dijeli sa SAD, kao i dalja posvećenost Ekonomskom dijalogu. Takođe, iskazana je namjera za jačanje ekonomskih veza i privlačenje američkih investicija, koje će doprinijeti daljem napretku i razvoju Crne Gore, kao i sprovođenju reformi na putu ka EU.

Na sastanku sa zamjenikom pomoćnika državnog sekretara za evropske i evroazijske poslove **Gabrijelom Eskobarom** naglašena je važnost podrške Sjedinjenim Američkim Država Crnoj Gori u pogledu pristupanja u EU, te iskazani naponi koje Crna Gora preduzima u tom pravcu. Takođe, ocijenjena je važnim dalja saradnja u okviru NATO i ispunjavanje obaveza koje proističu iz članstva. U odnosu na region Zapadnog Balkana, pozdravljena je posvećenost dobrosusjedskim odnosima i jačanju sigurnosti regiona. Apostrofirana je puna usklađenost Crne Gore sa Zajedničkom vanjskom i bezbjednosnom politikom EU.

Takođe, susret je upriličen sa zamjenicom pomoćnika državnog sekretara za demokratiju, ljudska prava i rad **Nikol Čulik**.

Ministar **Ivanović** je predstavio postignute rezultate Vlade, s akcentom na pregovarački proces i reforme na putu ka Evropskoj uniji, te potrebu da se i sa američke strane pošalje snažna podrška politici proširenja i članstvu Crne Gore u EU. Informisao da je Crna Gora uspjela da postigne 2% BDP-a za odbranu, te da nastavlja da ispunjava svoje obaveze iz članstva u Alijansi. Pored ostalog, osvrnuo se na planirane reforme u oblasti slobode medija i izbornog zakonodavstva. **Čulik** istakla da je za SAD jedan od prioriteta u saradnji sa Crnom Gorom podrška članstvu u EU, te da se izuzetno cijeni doprinos koji Crna Gora pruža NATO-u kao kredibilna i pouzdana članica. Takođe, potvrđena je spremnost za podršku Crnoj Gori u oblasti daljeg razvoja antikoruptivne politike i borbe protiv trgovine ljudima.

U Kongresu SAD, ministar **Ivanović** se susreo sa kopredsjedavajućim crnogorskog kokusa, kongresmenom **Dagom Lambranom**. Razmijenjena su mišljenja o situaciji u Crnoj Gori, regionalnim dešavanjima, mogućnostima za jačanje vidljivosti Crne Gore u Kongresu i daljem snaženju crnogorskog kokusa. Kongresmen **Lambran** je iskazao zadovoljstvo posjetom ministra, ocjenivši je značajnom za promociju Crne Gore u Vašingtonu. Takođe, apostrofirana je važnost dugotrajne stabilnosti u regionu Zapadnog Balkana, konstruktivna uloga Crne Gore u njegovanju i osnaživanju dobrosusjedskih odnosa i regionalne saradnje. Dodatno, pohvalio rezultate na evropskom putu, ocjenivši da je Crna Gora uspješna i odgovorna članica NATO.

Posebno su održani susreti crnogorske delegacije sa predstavnicima *think thank* zajednice u Vašingtonu, a razgovorima su prisustvovali različiti eksperti, analitičari i saradnici. U **Centru za strateške i međunarodne studije** (CSIS) ministar **Ivanović** je razgovarao sa **Maksom Bergmanom**, direktorom za Evropu, Rusiju i Evroaziju, kojom prilikom je diskutovano o planovima u vezi sa realizacijom četiri utvrđena vanjskopolitička prioriteta, te nastojanjima Vlade da proces pristupanja Evropskoj uniji okonča u što skorijem roku. Zajednički je konstatovano da proces proširenja doprinosi osnaživanju Evropske unije.

Tokom razgovora sa **Konstancom Štelzenmuler**, direktorkom **Centra za Evropu i SAD u Brukings institutu** i višim direktorom Inicijative za antikorupciju, demokratiju i bezbjednost u Brukings institutu **Džonatan Katz**, pažnja je posvećena reformama, projektima i aktivnostima koje je preduzela 44. Vlada u cilju realizacije prioriteta u okviru vanjske politike. Takođe, u kontekstu borbe protiv korupcije **Katz** je pohvalio dosadašnji napredak Vlade, upoznavši sa projektom Brukingsa za borbu protiv korupcije preko kojeg saraduju sa drugim vladama. Prilikom posjete **Heritidž fondaciji**, ministar **Ivanović** je razmijenio mišljenja sa **Viktorijom Kots**, potpredsjednicom Heritidža, **Džejsom Karafanom**, savjetnikom predsjednika i **Dijanom Rot**, direktoricom Centra za energetiku, klimu i životnu sredinu. U kontekstu suočavanja sa globalnim izazovima, ponovljena je važnost saradnje SAD i EU. Takođe, potvrđena je važnost daljeg sprovođenja procesa reformi u Crnoj Gori, kako bi politika proširenja imala svoj uspješan nastavak i Crna Gora pristupila EU u najkraćem roku..

U organizaciji **„Maršal centra“** (GMF), ministar **Ivanović** se susreo sa predsjednicom **Heder Konli**. Ona je upoznala ministra sa istorijatom GMF-a, ekspertizom koju nude u različitim oblastima i činjenicom da su jedini *think thank* iz Vašingtona s kancelarijom na Zapadnom Balkanu, cijeneći da iz tog razloga posebnu pažnju posvećuju tom regionu. Zajednički naglašeno da je važno održavanje transatlantske veze i produbljivanje saradnje u njenim okvirima.

Ministar **Ivanović** je na **Institutu za izučavanje diplomatije** univerziteta Džordžtaun održao predavanje o proširenju EU i procesu pregovora Crne Gore.

Predavanje je otvorila ambasadorica **Barbara Bodin**, direktorica Instituta za izučavanje diplomatije, a skupom je moderirao profesor **Džef Anderson**, ekspert za Evropu i EU. Razgovarajući o značaju diplomatije u oblasti obrazovanja, kulture i nauke, ministar govorio o značaju regionalnog projekta Međunarodnog instituta za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope (SEEIST). Ukazao je i na planove u kontekstu promocije Crne Gore i njenih umjetnika, kao i namjere da se obezbijedi veća vidljivost u multilateralnim formatima.

Ministar **Ivanović** je predstavio studentima političku situaciju u zemlji, prioritete u okviru vanjske politike i ukazao je na značaj produbljivanja veza sa SAD u oblastima od zajedničkog interesa.

U sklopu radne posjete ministra **Ivanovića** SAD, održan je okrugli sto u prostorijama **Atlantskog savjeta**. Dobrodošlicu ministru je poželio **Jorn Flek**, direktor Centra za Evropu u Atlantskom savjetu, dok je moderatorica bila **Ilva Tare**, viša saradnica u Centru za Evropu Atlantskog savjeta. Prisustvovali su i predstavnici diplomatskog kora, bivši američki ambasadori u regionu i eksperti iz *think thank* zajednice. Teme okruglog stola obuhvatile su vanjskopolitičke prioritete Crne Gore, politička dešavanja u zemlji i njen evropski put, uticaj rata u Ukrajini na Zapadni Balkan, proširenje EU i mogućnosti koje nudi regionalna integracija Zapadnog Balkana.

U okviru radne posjete SAD, ministar **Ivanović** se sastao sa ambasadorom i bivšim specijalnim izaslanikom SAD za Ukrajinu **Kurtom Vokerom**, tokom čega su razmotrili dalje poboljšanje vidljivosti Crne Gore u SAD.

U okviru posjete ministra **Ivanovića**, organizovan je sastanak i sa generalnim sekretarom Ujedinjenih Nacija **Antoniom Guterešom**. Tom prilikom, ministar je akcentovao spremnost Vlade da jača ulogu Crne Gore u multilateralnim organizacijama, naglasivši posvećenost ciljevima i misiji Ujedinjenih nacija. **Gutereš** je naglasio da je podrška Crne Gore UN jasna, snažna i značajna, ocijenivši da Crna Gora predstavlja primjer države članice UN koja kroz svoje aktivnosti baštini principe Povelje UN i multilateralizma. Razgovarano je o kandidaturi Crne Gore za nestalno mjesto u Savjetu bezbjednosti UN.

U organizaciji Generalnog konzulata Crne Gore u Njujorku, ministar vanjskih poslova **Ivanović** je održao sastanak sa članovima udruženja crnogorske dijaspore kojom prilikom je naglašena važnost sadržajne saradnje i produbljivanje veza sa dijasporom.

ZNAČAJ POSJETE

Cijenimo da je prva radna posjeta ministra vanjskih poslova **Ivanovića** Sjedinjenim Američkim Državama, bila veoma važna u kontekstu jačanja političkog dijaloga i osnaživanja sveukupne saradnje. Vjerujemo da se na ovaj način doprinosi većoj vidljivosti Crne Gore, te otvaraju novi prostori za dalje produbljivanje odnosa. Odvojeni susreti sa predstavnicima američke administracije predstavljali su potvrdu spremnosti, da se na postojećim osnovama, razmotre modaliteti daljeg unapređenja saradnje sa SAD. Definisane su i konkretne aktivnosti u pravcu ponovnog pokretanja Ekonomskog dijaloga. Takođe, susreti sa predstavnicima *think thank* zajednice u Vašingtonu su bili dobra prilika za razmjenu mišljenja o globalnim i regionalnim dešavanjima, kao i da se sagovornicima predoče utvrđeni prioriteti Vlade Crne Gore i planovi Crne Gore u okviru vanjske politike.

Sagledavajući značajnu ulogu Kongresa u demokratskim procesima SAD, susret sa kopredsjedavajućim crnogorskog kokusa je od naročite važnosti za realizaciju planova o jačanju naše vidljivosti, podršci na reformskom putu, prepoznavanju uloge Crne Gore kao pouzdanog i stabilnog partnera, te dodatnom proširenju članstva.

Susret sa visokim zvaničnicima UN osim što je bio dobra prilika da se pokrenu pitanja istaknutih kandidatura Crne Gore, bio je značajan u pogledu iznošenja vanjskopolitičkih prioriteta Vlade, od kojih je jedan jačanje vidljivosti države u multilateralnim organizacijama.